

Előterjesztés
a
Képviselő-testület 2016. november 24 -i ülésére

Előterjesztés a bölcsődei ellátás újraindításáról

Jánoshalma Város Képviselő-testülete, 2013. augusztusában döntést hozott, hogy az Óvoda keretein belül, önálló szakmai egységként működő bölcsődét finanszírozási gondok és a demográfiai helyzet negatív alakulása miatt, egységes óvoda-bölcsődeként csökkentett gyermeklétszámmal működteti tovább, az akkori bölcsődei dolgozók az óvodában és az egységes óvoda-bölcsődében kerültek továbbfoglalkoztatásra

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (Nktv.) **99/E. § 2017. szeptember 1-jétől egységes óvoda-bölcsőde nem működhet.** Az egységes óvoda-bölcsődében ellátott gyermekek 2017. szeptember 1-jétől – az életkoruknak megfelelően – óvodában, vagy a gyermekjóléti alapellátás keretében megszervezett gyermekek napközbeni ellátását biztosító intézményben vagy ilyen feladatot ellátó többcélú intézményben láthatók el.

Az Országgyűlés a 2015. december 15-ei ülésén fogadta el az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvényt, mely – egyebek között – módosította a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.). A módosítás következtében

2017. január 1. napjától egységes szabályozás lép életbe a gyermekek napközbeni ellátására vonatkozóan. 2017. január 1-én lép hatályba a Gyvt. 94. § (3a) bekezdése, mely szerint, ha a bölcsődei ellátásra **az adott településen legalább öt gyermek tekintetében igény jelentkezik, vagy** a település - jogszabályban meghatározottak szerint megállapított - **3 év alatti lakosainak száma meghaladja a 40 főt,** a települési **önkormányzat köteles** gondoskodni a gyermekek **bölcsődei ellátásáról** a 42. § (2) bekezdése szerinti bölcsődei ellátást nyújtó intézmények, szolgáltatások bármelyik formájának biztosításával, önállóan, társulásban vagy ellátási szerződés útján.

Elmúlt három év adatai:

	0 éves	1 éves	2 éves	3 éves	Összesen
2016	65	85	66	73	289
2015	84	71	71	61	287
2014	77	71	65	71	284

A Kormány célja, hogy a 2018-ig a jelenleginél tizenhét ezerrel több férőhely legyen a három évnél fiatalabb gyermekek számára a nappali ellátásukat biztosító intézményekben. A hatályos rendelkezés alapján csak a tízezernél több lakossal rendelkező városoknak kell bölcsődét üzemeltetniük, a jövőben mindenhol kell majd ilyen intézményt fenntartani, ahol legalább öt gyermek után igénylik.

A Gyvt. a bölcsődei ellátás területén három ellátási formát vezet be: az úgynevezett minibölcsődét, a munkahelyi bölcsődét, illetve a családi bölcsődét. A minibölcsőde személyi és tárgyi feltételeiben eltér a klasszikus bölcsődétől, jóval egyszerűbb követelmények vonatkoznak majd rá, mint a hagyományos intézményekre.

A mini bölcsődékben legfeljebb hét három éven aluli gyermek tarthat egy csoportba, és a szükséges személyzet létszáma is kevesebb, elegendő lesz csoportonként egy kisgyermeknevelő és egy bölcsődei dajka.

A munkahelyi bölcsőde szolgáltatási formát csak munkahelyen, vagy a cég által biztosított ingatlanban lehet majd létrehozni, a foglalkoztató fenntartásában.

A családi bölcsődék saját otthonban vagy más, e célra kialakított helyiségben, például bérelt ingatlanban működhetnek majd, és legfeljebb öt kisgyermeket láthatnak el.

A jogszabály-módosítás indoka, hogy jelenleg a három éven aluli gyermekeknek mindössze 16 százaléka számára biztosított a napközbeni felügyelet, a települések több mint 80 százaléka (2592 település) semmilyen ellátást nem biztosít a három éven aluli gyermekek számára.

Az új szabályozás bevezetésével párhuzamosan a családi napközi jogintézménye 2017. január 1. napjától kivezetésre kerül, mert az iskolákban ma már kötelező a diákok számára a délutáni iskolai foglalkozásokon való részvétel, valamint 3 éves kortól minden gyereknek óvodába kell járnia, így az óvodások és az iskolások nem is tudják igénybe venni a családi napközi szolgáltatásait.

A Gyvt. 175. § (5) bekezdése alapján a **települési önkormányzatnak 2018. december 31-éig** kell eleget tennie az egyes szociális, gyermekvédelmi, családtámogatási tárgyú és egyéb kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2015. évi CCXXIII. törvénnyel megállapított 94. § (3a) bekezdésben foglalt kötelezettségének.

Jánoshalmán a helyi népesség-nyilvántartó rendszer szerint az előterjesztés megírásának időpontjában 279 fő 0-3 év alatti gyermek él valamint (267 fő lakóhelyes,12 fő tartózkodási hellyel rendelkezik) azaz a település köteles gondoskodni a bölcsődei ellátásról.

2017. január 1-jétől a gyermekek napközbeni ellátásának formái:

1. bölcsődei ellátás
2. napközbeni gyermekfelügyelet
3. alternatív napközbeni ellátás keretében biztosítható.

A „bölcsődei ellátás” összefoglaló elnevezés, mely külön alcímet kap a fejezeten belül.

A klasszikus bölcsőde mellett új ellátási formák jelennek meg:

1. mini bölcsőde (7 fős csoport)
2. családi bölcsőde (5 fős csoport)
3. munkahelyi bölcsőde.

Bölcsődei ellátás:

A bölcsődei ellátás keretében - ha e törvény kivételt nem tesz - a három éven aluli gyermekek napközbeni ellátását kell biztosítani.

Bölcsődei ellátást biztosíthat a bölcsőde, a mini bölcsőde, a munkahelyi bölcsőde és a családi bölcsőde.

Bölcsődei ellátás keretében sajátos nevelési igényű gyermek) nevelése és gondozása is végezhető.

A bölcsődei ellátás keretében az (1) bekezdés szerinti ellátáson túl - szolgáltatásként - speciális tanácsadás, időszakos gyermekfelügyelet, gyermekhotel működtetése vagy más gyermeknevelést segítő szolgáltatás is biztosítható. Ezeket a szolgáltatásokat a gyermek hatodik életévének betöltéséig lehet igénybe venni.

A bölcsődei nevelési év szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-éig tart.

Bölcsődei ellátás keretében a gyermek húszhetes korától nevelhető és gondozható

- a) az óvodai nevelésre nem érett gyermek esetén a (2) bekezdésben meghatározott időpontig,

- b) a sajátos nevelési igényű gyermek esetén a (3) bekezdésben meghatározott időpontig,
c) az a) és b) pont alá nem tartozó gyermek esetén, ha a harmadik életévét
- ca) január 1-je és augusztus 31-e között tölti be, az adott év augusztus 31-éig,
 - cb) szeptember 1-je és december 31-e között tölti be, a következő év augusztus 31-éig, ha a szülő, törvényes képviselő nyilatkozik arról, hogy a gyermek napközbeni ellátását eddig az időpontig bölcsődei ellátás keretében kívánja megoldani.

Amennyiben a gyermek harmadik életévét betöltötte, de testi vagy értelmi fejlettségi szintje alapján még nem érett az óvodai nevelésre, és óvodai jelentkezését az orvos nem javasolja, bölcsődei ellátás keretében gondozható, nevelhető a gyermek negyedik életévének betöltését követő augusztus 31-éig.

A bölcsődei ellátásban a sajátos nevelési igényű gyermek annak az évnek az augusztus 31. napjáig vehet részt, amelyben a hatodik életévét betölti.

A bölcsőde szervezetileg működhet

- a) önálló bölcsődeként, annak tagintézményeként,
- b) bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,
- c) többcélú óvoda-bölcsődeként, vagy
- d) többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként.

A bölcsődei felvétel során előnyben kell részesíteni azt a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket, akinek szülője, törvényes képviselője igazolja, hogy munkaviszonyban vagy munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonyban áll.

A nevelés-gondozás nélküli munkanapon a bölcsődei nevelés és gondozás szünetel, a fenntartónak azonban erre irányuló szülői, törvényes képviselői kérésre gondoskodnia kell a gyermekek felügyeletének megszervezéséről.

Bölcsődei ellátási formák:

Mini bölcsőde

A mini bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó intézmény, amely a gyermekek napközbeni ellátása keretében, a Bölcsődei nevelés-gondozás országos alapprogramja szerint, jogszabályban meghatározott szakirányú végzettséggel rendelkező személy által akár több, a 43. § szerinti bölcsődei intézményhez képest kisebb létszámú csoportban, valamint egyszerűbb személyi, tárgyi és működtetési feltételek mellett nyújt szakszerű gondozást és nevelést.

A mini bölcsőde szervezetileg működhet

- a) önálló bölcsődeként, annak tagintézményeként,
- b) bölcsődei igazgatóság, illetve egyesített bölcsőde szervezeti formában, annak tagintézményeként,
- c) többcélú óvoda-bölcsődeként, vagy
- d) többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként, feltéve, hogy többcélú óvoda-bölcsődeként való működtetésére nincs lehetőség.

Családi napközi

A családi bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a szolgáltatás nyújtója a saját otthonában vagy más e célra kialakított helyiségben biztosít.

Családi bölcsődében szolgáltatást az a nagykorú, cselekvőképességet érintő gondnokság, illetve támogatott döntéshozatal hatálya alatt nem álló, büntetlen előéletű személy biztosíthat, aki

- a) a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló miniszteri rendeletben meghatározott feltételek teljesítése alapján alkalmas a gyermek napközbeni ellátására, és
- b) a bölcsődei szolgáltatást nyújtó személyek képesítési előírásait meghatározó miniszteri rendeletben előírt tanfolyamon eredményesen részt vett, feltéve, hogy nem áll fenn vele szemben a 15. § (8) bekezdésében meghatározott kizáró ok.

A családi bölcsődében gondozott saját gyermek után a központi költségvetésről szóló törvényben biztosított támogatást nem lehet igénybe venni.

Munkahelyi bölcsőde

A munkahelyi bölcsőde olyan bölcsődei ellátást nyújtó szolgáltatás, amelyet a foglalkoztató tart fenn elsősorban a nála keresőtevékenységet folytató személyek gyermekei bölcsődei ellátásának biztosítására.

A feladatellátáshoz biztosított költségvetési támogatás:

A mini bölcsődék és a munkahelyi bölcsődék az önkormányzati bölcsődék jelenlegi támogatásával azonos összegben részesülnek, a családi bölcsődék pedig annak arányában, hogy hány három év alatti gyereket látnak el.

A fajlagos összeg pontos mértékét a 2017. évi költségvetés határozza meg.

Magyarország 2016. évi központi költségvetéséről szóló

2015. évi C. törvény 2. melléklet

j) Gyermek napközbeni ellátása

ja) Bölcsődei ellátás FAJLAGOS ÖSSZEG: 494 100 forint/fő.

A támogatás a Gyvt. alapján szervezett, a települési önkormányzat által fenntartott (napos, hetes) bölcsődébe, valamint a Nkt. szerint létrehozott óvoda-bölcsőde többcélú intézmény esetében a bölcsőde intézményegységbe beíratott és ellátott gyermekek után vehető igénybe.

A bölcsődében ellátott:

- fogyatékos gyermek után a fajlagos összeg 150%-a,
- hátrányos helyzetű gyermek után a fajlagos összeg 105%-a,
- halmozottan hátrányos helyzetű gyermek után a fajlagos összeg 110%-a igényelhető.

A bölcsődei ellátás finanszírozása három lábon áll, a központi költségvetés által biztosított támogatásból, a szolgáltatást igénybe vevő szülők által fizetett személyi térítési díjből, valamint az önkormányzati hozzájárulásból.

Jellemzően a központi költségvetés által biztosított támogatás a költségek 50 %-át fedezi, a szülők által befizetett személyi térítési díj minimális, ugyanis gyermekvédelmi kedvezményben részesül a legtöbbjük, a működéshez az Önkormányzat 50 %-os támogatást kell, hogy biztosítson.

A személyi térítési díj a gondozási díjat, valamint az étkeztetéssel kapcsolatos személyi térítési díjat foglalja magában.

A szülők által fizetett személyi térítési díjak:

- étkezés: 350,- Ft/fő/nap (reggeli, tízórai, ebéd, uzsonna), mely a gyermek személyi körülményeitől függően vagy ingyenes (pl.: rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos helyzetű, tartósan beteg, fogyatékos, nagycsaládos), vagy teljes összegű

- gondozási díj: a családban az egy főre jutó rendszeres havi jövedelem alapján sávosan változik

Az 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet 2017. január 1-én hatályba lépő 34. §-a alapján a települési önkormányzatnak évi igényfelmérési kötelezettsége van:

Ha a települési önkormányzat nem biztosít bölcsődei ellátást, - a Gyvt. 94. § (3a) bekezdésében foglaltak végrehajtása érdekében-

a) minden év március 1-jéig a helyben szokásos módon felhívást tesz közzé arról, hogy a szülő vagy más törvényes képviselő április 15-éig jelezheti a települési önkormányzat felé a bölcsődei ellátás biztosítása iránti igényét, és

b) minden év március 31-éig megvizsgálja, hogy a Központi Statisztikai Hivatal adott év január 1-jei adatai alapján a település 3 év alatti lakosainak száma meghaladja-e a negyven főt.

Lehetőségek a feladatellátás biztosítására:

A bölcsődei ellátás az alábbi módokon biztosítható:

a) önálló bölcsőde alapítással,

aa) többcélú óvoda-bölcsődéként (7 gyermek, majdnem, mint a jelenlegi egységes óvoda-bölcsőde csak 2 fővel több), vagy

ab) többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységeként.

b) a meglévő óvoda átszervezésével;

c) társulási formában,

d) feladat-ellátási szerződéssel.

A Képviselő-testület feladata, hogy döntést hozzon arról, miként kívánja ellátni a kötelező bölcsődei szolgáltatás biztosítását Jánoshalmán.

Bár a leghatékonyabb megoldás a beérkezett szülői igények alapján dönthető el, az önálló bölcsőde létrehozása nem célszerű.

A jelenlegi óvodai rendszer átalakítása megfontolandó, a Petőfi S. utcai épületben bizonyára újra kialakítható a bölcsődei csoport. (Ugyanakkor fontos felmérni, hogy az épületben biztosíthatóak e a jogszabályi előírásoknak megfelelő helyiségek - gyermekenként legalább 3 négyzetméter, valamint az akadálymentesség.)

A fentiekből következik, hogy az Önkormányzat 2017. szeptember 1-jétől egységes óvoda-bölcsőde nem működhet tovább, és a 3 év alatti gyermekek száma jelentősen meghaladja a 40 főt, ezért a bölcsődét szükséges indítani.

A Képviselő-testület **döntésének mihamarabbi meghozatala szükséges** annak érdekében, hogy a **2017. évi költségvetésben már tervezhetőek legyenek** a 2017.09.01-12.31-ig (4 hónap) felmerülő **kiadások**.

Borota község szóban jelezte az Óvodavezetőnek szerződéskötési szándékát a bölcsődei feladatra Jánoshalmával.

A Gyvt. értelmében a települési önkormányzat által fenntartott bölcsőde, a szolgáltatói nyilvántartásban szereplő férőhelyszáma legfeljebb 15%-áig az ellátási területén kívül lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási hellyel rendelkező gyermek ellátását is biztosíthatja, feltéve, hogy az ellátási területén lakóhellyel, ennek hiányában tartózkodási

helyel rendelkező valamennyi bölcsődei ellátást igénylő és arra jogosult gyermek ellátását biztosítani tudja.

Gazdaságfejlesztési és Városüzemeltetési Bizottság és a Pénzügyi, Jogi, Ügyrendi Bizottság az ügyet megtárgyalta és az alábbi határozati javaslatokat terjeszti a Tisztelt Képviselő-testület elé elfogadásra.

Határozati javaslat:

Jánoshalma Városi Önkormányzat Képviselő-testülete felkéri az Óvoda vezetőjét dolgozza ki és készítsen számításokat a bölcsődei szolgáltatás 2017. szeptember 1. napjától való indításáról a

Gyermeklánc Óvoda Keretei között

- mini bölcsőde,
- többcélú, közös igazgatású intézmény önálló szervezeti és szakmai egységként egy bölcsődei csoporttal, valamint napközbeni gyermekfelügyelettel, Jánoshalma közigazgatási területére vonatkozóan.

Határidő 2017.01.10.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert tárgyaljon az egyházakkal a feladatellátás ügyében.

Határidő 2017.01.10.

A Képviselő-testület felkéri az óvodavezetőt, hogy a bölcsődei ellátás iránti igényfelmérést végezze el, és a felmerült szülői igényekről tájékoztassa a Képviselő-testületet.

A Képviselő-testület felkéri a polgármestert a szükséges intézkedést tegye meg.

Határidő: 2017. január 10.

Felelős: Czeller Zoltán polgármester

Jánoshalma, 2016. november 17.

Madarász Attila sk.
Pénzügyi, Jogi, Ügyrendi Bizottság
elnöke

Kiss György sk.
Gazdaságfejlesztési és Városüzemeltetési
Bizottság levezető elnöke